

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

З МАТЕРІАЛАМИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

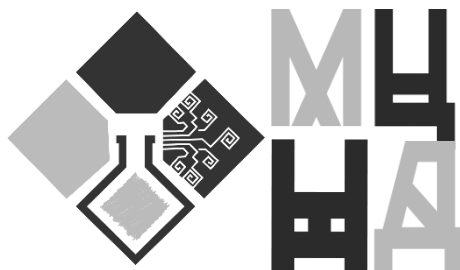
19 КВІТНЯ 2024 РІК

М. КРОПИВНИЦЬКИЙ, УКРАЇНА

**«ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ РЕСУРС СЬОГОДЕННЯ:
НАУКОВІ ЗАДАЧІ, РОЗВИТОК ТА ЗАПИТАННЯ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ З МАТЕРІАЛАМИ
II МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ РЕСУРС СЬОГОДЕННЯ: НАУКОВІ ЗАДАЧІ, РОЗВИТОК ТА ЗАПИТАННЯ

| 19 квітня 2024 рік
м. Кропивницький, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2024

Організація, від імені якої випущено видання:

ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Номер запису організації в Єдиному реєстрі громадських об'єднань: 1499141.

Голова оргкомітету: Сотник С.Г.

Верстка: Білоус Т.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 32 від 18.04.2024 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою у сфері управління Міністерства освіти і науки «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» в базі даних науково-технічних заходів України на поточний рік та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення № 47 від 05.01.2024).

Збірник наукових праць з матеріалами конференції видано офіційно суб'єктом видавничої справи зі **Свідоцтвом ДК № 7860 від 22.06.2023**.

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

I-57

Інтелектуальний ресурс сьогодення: наукові задачі, розвиток

та запитання: збірник наукових праць з матеріалами II Міжнародної наукової конференції, м. Кропивницький, 19 квітня, 2024 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024. — 190 с.

ISBN 978-617-8312-25-1

DOI 10.62731/mcnd-19.04.2024

Викладено матеріали учасників II Міжнародної наукової конференції «Інтелектуальний ресурс сьогодення: наукові задачі, розвиток та запитання», яка відбулася 19 квітня 2024 року у місті Кропивницький.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2024

© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2024

ISBN 978-617-8312-25-1

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

МІГРАЦІЙНА КРИЗА В УКРАЇНІ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ
Гудовський Р.10

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ ЯК ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ ЛОКАЦІЙ
Дудащ О.І.14

СЕКЦІЯ II. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ
ДЕСТИНАЦІЇ: АНАЛІЗ ПОТЕНЦІАЛУ ТА ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК ПОЛТАВСЬКОГО
РЕГІОНУ
Дем'янець А.І.16

ЗАСТОСУВАННЯ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ
ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА»
Кизлюк О.А., Гудименко В.П., Гапоненко О.Є.20

СУТНІСТЬ, ВИДИ ТА ЗАХОДИ З УПРАВЛІННЯ ГНУЧКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ У
КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ
Ємельянов О.Ю., Степанків В.З.22

СЕКЦІЯ III. ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ

РОЗПОДІЛ ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ ЗА ОБЕРНЕНИМ МЕТОДОМ НА ОСНОВІ
ЧИСТОГО ДОХОДУ ВІД ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
Сук П.Л.25

ФУНКЦІОНУВАННЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО
КОНФЛІКТУ
Була П.В.29

СЕКЦІЯ IV. МАРКЕТИНГОВА ТА ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

БРЕНДИНГ МОБІЛЬНИХ ЗАСТОСУНКІВ
Юхименко Ю.Г.32

ВПЛИВ КОНТЕНТ-МАРКЕТИНГУ НА РОЗВИТОК ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ Назаренко Н.В., Мерзлова Є.І.	35
---	----

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ЗОВНІШНІХ УМОВ НА МАРКЕТИНГОВУ СТРАТЕГІЮ КОМПАНІЇ Федорченко В.О.	37
---	----

МЕТОДИ МАРКЕТИНГОВОЇ КОМУНІКАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА Рожко В.І.	39
--	----

СЕКЦІЯ V. МЕНЕДЖМЕНТ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ОЦІНКА ВПЛИВУ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ GENESIS НА СТРАТЕГІЇ ВІДБОРУ ПЕРСОНАЛУ Деревянко В.В., Кубіцький С.О.	42
---	----

ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ В УМОВАХ КРИЗИ Іванова Р.А.	48
--	----

РОЗУМІННЯ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ: ВІД ПІДХОДІВ ДО ІНТЕГРАЦІЇ Кацюба І.Р.	50
--	----

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АДАПТАЦІЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Ніколаєнко І.М.	52
---	----

СЕКЦІЯ VI. ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

ЕВОЛЮЦІЯ ДЖЕРЕЛ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА Васильєва А.А.	58
---	----

КІБЕРЗЛОЧИННІСТЬ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ: ВИКЛИКИ ТА ПРАВОВІ СТРАТЕГІЇ ПРОТИДІЇ Клименко М.С.	60
---	----

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КІБЕРЗЛОЧИНИ, ВЧИНЕНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Ковальова А.І., Яковлева А.А.	63
--	----

МІСЦЕ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ В МЕХАНІЗМІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ Сидоренко А.А.	65
--	----

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: ДО ПИТАННЯ ВТІЛЕННЯ ФІЛОСОФІЇ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ПАРАДИГМИ ЛЮДИНОЦЕНТРИЗМУ Баймуратов М.О., Кофман Б.Я.	68
НОТАРІАЛЬНЕ ПОСВІДЧЕННЯ ДОГОВОРУ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ МАЙНА ЖІНКИ ТА ЧОЛОВІКА, ЩО ПРОЖИВАЮТЬ ОДНІЄЮ СІМЄЮ, АЛЕ НЕ ПЕРЕБУВАЮТЬ У ШЛЮБІ МІЖ СОБОЮ АБО В БУДЬ-ЯКОМУ ІНШОМУ ШЛЮБІ Остапчук А.Ю.	74
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ Плешкун Д.Р.	76
ОСОБЛИВОСТІ УКЛАДЕННЯ ШЛЮБУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ Моїсеєва М.С.	79
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ У СФЕРІ ПРИКОРДОННОЇ БЕЗПЕКИ Федорчук М.В.	81
РОЛЬ СІМ'Ї У ФОРМУВАННІ ЗЛОЧИННОЇ ПОВЕДІНКИ Горбач В.С.	83
 СЕКЦІЯ VII. ІНСТИТУТ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУДОВА СИСТЕМА ТА НОТАРІАТ	
ВИКОРИСТАННЯ FPV ДРОНІВ В СУЧАСНИХ ВІЙНАХ Войтко Н.С.	85
ВИЯВЛЕННЯ СЛІДІВ РУК З ВИКОРИСТАННЯМ НІНГІДРИНУ Литовський О.Г., Шевченко С.М.	87
 СЕКЦІЯ VIII. ВОЄННІ НАУКИ, НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ	
ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СПІВРОБІТНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ Галуза А.О.	91
РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ У ПІДВИЩЕННІ ОБОРОНОЗДАТНОСТІ ДЕРЖАВИ Щур Р.І.	93
ТАКТИКА ДІЙ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО У РАЗІ ВИЯВЛЕННЯ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНОГО ПРЕДМЕТА Фіжделюк О.Л.	96

СЕКЦІЯ ІХ. ПОЖЕЖНА ТА ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА

ДЕЯКІ АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПОРЯДКУ ЕВАКУАЦІЇ ПОТЕРПІЛИХ СПІВРОБІТНИКАМИ ПОЛІЦІЇ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ Мінченко Є.В.	98
--	----

СЕКЦІЯ Х. АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО

ДИНАМІКА РУХОМИХ СПЛУК ФОСФОРУ В ҐРУНТАХ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ Задорожна С.В., Матвєєва В.О.	100
--	-----

«СМАКОЛИКИ» ДЛЯ КУКУРУДЗИ: МІКРОДОБРИВА ТА ВРОЖАЙ Давиденко І.А.	102
--	-----

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ СОНЯШНИКА CLEARFIELD®: СВІТОВА ІСТОРІЯ ТА ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ Середюк В.Ю.	105
---	-----

СЕКЦІЯ ХІ. ХІМІЯ, ХІМІЧНА ТА БІОІНЖЕНЕРІЯ

КОМПЛЕКСНІ СПЛУКИ Ru(III) З ГІДРАЗОНАМИ САЛІЦИЛОВОГО АЛЬДЕГІДУ Рибачук Л.М.	108
---	-----

СЕКЦІЯ ХІІ. ГІРНИЦТВО ТА НАФТОГАЗОВА ІНЖЕНЕРІЯ

ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ГАЗОВИХ СВЕРДЛОВИН ШЛЯХОМ ПРОВЕДЕННЯ КИСЛОТНИХ ОБРОБЛЕНЬ Небаба В.І.	110
--	-----

СЕКЦІЯ ХІІІ. ЕКОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

ПЕРЕВАГИ ВПРОВАДЖЕННЯ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ Городничий М., Дюдєєва О.	114
--	-----

ШЛЯХИ ВІДНОВЛЕННЯ ПОШКОДЖЕНИХ БОЙОВИМИ ДІЯМИ ТЕРИТОРІЙ Адамів С.С.	116
--	-----

СЕКЦІЯ XIV. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СИСТЕМИ

ВИБІР ОЗНАК ДЛЯ МАШИННОГО НАВЧАННЯ В ГАЛУЗІ «РОЗУМНОЇ» ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я

Волинець Л.В., Гарматюк Н.А., Дуда О.М.121

КЛЮЧОВІ ПРИНЦИПИ GROWTH HACKING

Мар'їн С., Мар'їна О.124

ПАТЕРН РЕАЛІЗАЦІЇ ШАРУ ДОСТУПУ ДО БАЗИ ДАНИХ В РОЗПОДІЛЕНІЙ СИСТЕМІ

Амонс О.А.126

СЕКЦІЯ XV. ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Жданюк О.С., Тракун М.М.129

КОВІД НЕОЛОГІЗМИ (НА МАТЕРІАЛІ ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ)

Липак І.А.132

СПЕЦИФІКА ВЗАЄМОДІЇ КОЛЕКТИВНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ В РОМАНІ
ЕДІТ ВОРТОН «ДІМ РАДОСТІ»

Білинська Х.В.135

СПЕЦИФІКА ПІДГОТОВКИ ПУБЛІКАЦІЙ ДЛЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ
ЕЛЕКТРОННИМИ ВИДАННЯМИ

Виноградова Т.В.137

СТАНОВЛЕННЯ ПОСТМОДЕРНІЗМУ У ТВОРЧОСТІ ЛІТЕРАТУРНИХ ГУРТІВ КІНЦЯ
XX СТОЛІТТЯ

Птиць З.О.139

СЕКЦІЯ XVI. ФІЛОСОФІЯ ТА ПОЛІТОЛОГІЯ

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ УКРАЇНИ У ВИКЛИКАХ СЬОГОДЕННЯ

Карпова С.Г., Щелкунов А.О.142

СЕКЦІЯ XVII. ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА

ЗАГАЛЬНІ РОЗУМОВІ ДІЇ ТА ПРИЙОМИ РОЗУМОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У НАВЧАННІ
МАТЕМАТИКИ

Литвин Д.145

КОМУНІКАТИВНИЙ РОЗВИТОК МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА НА УРОКАХ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ГАЛУЗІ Сімонова Я.С.	147
МОБІЛЬНЕ НАВЧАННЯ В МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ МОВ Хомич В.І., Колесник Т.П.	150
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВИКЛАДАННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ПЕДІАТРИЧНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ Науково-дослідна група: Лотиш Н.Г., Сеньківська Л.І., Капліна Л.Є., Папінко Р.М.	153
СИТУАТИВНО-РОЛЬОВІ ВПРАВИ: ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА УРОКАХ 3-4 КЛАСІВ Адамчо Ю.М.	157
ВИХОВАННЯ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ВОКАЛЬНО-ТЕХНІЧНИХ НАВИЧОК Харченко С.С.	161
ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ У ДОШКІЛЬНИКІВ ПІД ЧАС ПРЕДМЕТНО-ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Дегтяр М.О., Чередниченко Н.С.	166

СЕКЦІЯ XVIII.

МЕДИЧНІ НАУКИ ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

ЗАХВОРЮВАННЯ ШКІРНИХ ПОКРИВІВ, З ЯКИМИ СТИКАЮТЬСЯ ВІЙСЬКОВІ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ БОЙОВИХ ЗАДАЧ ЧЕРЕЗ НЕМОЖЛИВІСТЬ ДОТРИМАННЯ ПРАВИЛ ГІГІЄНИ Титова В.Є.	169
КОІНФЕКЦІЯ ФЛУРОНА – АКТУАЛЬНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ СЬОГОДЕННЯ Савчук А.О.	171
ОГЛЯД СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ 2 ТИПУ Абдуллаєва Айгюн Сахіб кизи, Александрова Т.М.	176
ПОЛІКІСТОЗ НИРОК З АУТОСОМНО-ДОМІНАНТНИМ ТИПОМ УСПАДКУВАННЯ Ластівка І.В.	179

СЕКЦІЯ XIX.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ ТА ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ

ЕФЕКТИВНІСТЬ СПОРТИВНОГО МАСАЖУ В ПОКРАЩЕННІ ПРОДУКТИВНОСТІ ТРЕНУВАНЬ Гелета Д.Д., Горшанкова Т.О., Кривенцова О.В.	182
---	-----

СИТУАТИВНО-РОЛЬОВІ ВПРАВИ: ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА УРОКАХ 3-4 КЛАСІВ

Адамчо Юліанна Михайлівна

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
педагогічного факультету
спеціальності 013 «Початкова освіта»
Мукачівський державний університет, Україна

Науковий керівник: Розман Ірина Іллівна

ORCID ID: 0000-0002-4951-0074

д-р.пед. наук, професор,
професор кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання
Мукачівський державний університет, Україна

***Анотація.** У статті зосереджена увага на аналізі ситуативно-рольових вправ як ефективного інструменту формування комунікативної компетентності на уроках 3-4 класів. З'ясовано методи використання вправ у навчальному процесі та їх вплив на розвиток мовленнєвої та соціальної компетентності учнів. Стаття аналізує ефективність цього підходу на основі практичного досвіду впровадження відповідних методик на уроках мови та літератури.*

На запровадження компетентнісного підходу націлює Концепція Нової української школи, в якій зазначається, що «знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними орієнтирами учня, формують його життєві компетентності, потрібні для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці» [3, с. 10].

Багато вітчизняних лінгводидактів, зокрема Н. Голуб, Л. Глазова, О. Горошкіна, Т. Донченко, С. Омельчук, Л. Шевцова, Г. Шелехова, присвятили свої дослідження окремим аспектам використання ситуативних завдань на уроках мови. Вони розглядають такі вправи і завдання як засіб формування вмінь та навичок монологічного і діалогічного мовлення, визначають їхню дидактичну сутність, місце в системі завдань уроку мови, методику використання в основній школі.

Ігрові технології становлять одну з унікальних методик навчання, яка перетворює навчальний процес на захопливу та цікаву активність, яка не лише стимулює творче мислення учнів, а й робить навчання предметів більш захоплюючим. Відчуття захоплення у вигаданому світі гри перетворює рутинну діяльність, таку як запам'ятовування, повторення чи закріплення матеріалу, на емоційно насичену подію. Психічні процеси та функції дитини активізуються завдяки емоційній напруженості ігрової діяльності.

Іншим позитивним аспектом ігор є їх здатність спонукати учнів застосовувати набуті знання в нових ситуаціях, що забезпечує практичне використання вивченого матеріалу. Такий підхід робить навчальний процес більш різноманітним та цікавим, доповнюючи його новими відтінками та можливостями.

Компетентнісний підхід визначає спрямованість освітнього процесу на формування і розвиток ключових життєвих компетентностей особистості, підсилює практичну зорієнтованість освіти, акцентує увагу на результатах навчання [6].

Ситуативно-рольові вправи, які успішно проводяться в школі, сприяють розвитку пізнавальної самостійності учнів. Цей метод навчання дозволяє максимально залучити учнів 3-4 класів до активної пізнавальної діяльності на уроках, що сприяє не лише підвищенню якості навчання, але й забезпечує емоційне благополуччя та психологічний комфорт для кожної дитини ще з перших днів навчання у школі.

У процесі проведення уроків з використанням ігрових елементів реалізується ідея співпраці, змагання, саморегуляції, виховання відповідальності за результати власної роботи, а головне – виникає інтерес та мотивація молодших школярів до навчання.

Процес навчання сприятиме максимально позитивній емоційній атмосфері при умові використання інноваційних та захоплюючих методів, які стимулюють активну участь учнів, сприяють їхній творчій самореалізації та забезпечують індивідуальний підхід до кожного учня.

Цікавість до розумової діяльності виникає лише тоді, коли присутнє взаєморозуміння між учителем та учнями. Створивши психологічний комфорт, творчо-працюючий учитель зможе досягти високих результатів у освітньому процесі.

На уроках української мови доцільно використовувати словникові ігрові диктанти. За допомогою гри-вправи «Чарівний мішечок», учитель закріплює різноманітні вміння й навички збагачення розвитку зв'язного мовлення. Вміст мішечка підбирається з урахуванням мети навчання: це можуть бути іграшки, у назвах яких є орфограми, на які потрібно звернути особливу увагу, або дрібні предмети, які потрібно описати.

Ще однією захопливою та корисною пізнавальною грою є використання казок. Мета використання казок полягає у розвитку уяви учнів. Одна з таких ігор називається «Продовж казку». Дітям пропонується неповна або незакінчена казка, для якої вони повинні придумати закінчення. Кожен має можливість створити свій варіант завершення казки, що сприяє розвитку творчого мислення та уяви, оскільки це створює ситуацію вибору для дитини.

На уроках читання доцільно використовувати ігри: «Піраміда» та «Падають шишки», під час підготовки до читання текстів. Додатково, дуже корисними є спеціальні ігри, які спрямовані на розвиток пам'яті та формування стійкої уваги. Наприклад, «Засічка – кидок» (при слові «кидок» читання виконується на максимальній швидкості, після слова «засічка» – читання зупиняється); «Відгадай» (вибіркове читання), «Хвиля» (учні починають читати у довільному темпі, поступово збільшуючи силу голосу, до досягнення вершини, і потім зменшують).

В умовах компетентнісно орієнтованого навчання змінюються вимоги до традиційних організаційних форм навчання, зокрема, уроку. Сучасний урок має бути інтерактивним, тобто передбачати постійну активну взаємодію всіх учасників навчального процесу, «колективне, групове навчання у співпраці, де і учень, і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють» [4, с. 142].

У Державному стандарті початкової освіти [2] зазначено, що одним з завдань мовно-літературної освітньої галузі є розвиток у молодших школярів навичок сприймання, аналізу, інтерпретації та критичної оцінки інформації в медіатекстах і використання її для збагачення власного досвіду.

У Типовій освітній програмі мовно-літературної галузі [5] визначено змістову лінію «Досліджуємо медіа», яка передбачає сприйняття простих медіатекстів,

виявлення у них явних ідей та прихованої інформації, висловлення власної позиції щодо медіаповідомлень та створення простих медіапродуктів.

При організації роботи з медіа потрібно враховувати власний досвід та вподобання дітей молодшого шкільного віку. Підбираючи фрагменти телепередач, мультфільмів і фільмів для перегляду, важливо звертати увагу на їхню дидактичну цінність. Це означає визначення, чи відповідають вони виховним, пізнавальним і розвивальним цілям, чи сприяють розширенню знань про навколишнє середовище, формуванню уявлень про моральні аспекти, встановлення еталонів поведінки, демонстрації соціальних норм, правил, гендерних ролей, цінностей та моделей поведінки, а також чи сприяють розвитку мовлення дітей.

Залучення учнів до участі в мовленнєвій ситуації, наближеній до природної, допомагає уникнути формальності під час виконання мовленнєвих завдань, сприяє створенню невимушеної, творчої атмосфери на уроці [1, с. 22–24].

Сучасне викладання української мови у початковій школі – це складний і різноаспектний процес педагогічної діяльності, в якому ключовим є взаємозв'язок між формою і змістом, втілення освітніх, розвивальних і виховних цілей, застосування різноманітних методів, прийомів, організаційних форм і засобів з використанням новітніх педагогічних технологій. Це, передусім, співпраця між учителем і учнями, що сприяє активному інтелектуальному і мовленнєвому розвитку молодших школярів.

Таким чином, система ситуативних вправ, яка має на меті формування основних комунікативних умінь, відповідає психологічним аспектам поетапного розвитку стійких навичок, сприяє створенню установки та спрямованості мислення на конкретні операції. Вона вказує учителю на можливості роботи у формуванні у учнів умінь розв'язувати проблеми, які виникають у різноманітних ситуаціях, аналогічних реальним умовам спілкування. Ситуативно-рольові вправи дозволяють учням відчувати себе в різних життєвих ситуаціях, що сприяє розширенню їхнього кругозору та розвитку емпатії. Вони надають можливість практикувати мовні навички в аутентичних ситуаціях, що робить процес вивчення більш живим і пізнавальним.

Крім того, ситуативно-рольові вправи сприяють формуванню ключових соціальних компетентностей, таких як співробітництво, ефективне спілкування, розвиток самопізнання та саморегуляції. Ці навички мають важливе значення не лише у шкільному житті, але й у подальшому особистому та професійному розвитку учнів.

Висновок. Застосування ситуативно-рольових вправ у процесі вивчення предметів у початковій школі, зокрема на уроках 3-4 класів, виявляється ефективним інструментом для формування комунікативної компетентності учнів. Результати досліджень та педагогічного досвіду свідчать, що цей метод сприяє не лише засвоєнню знань, а й розвитку навичок спілкування, вміння працювати в групі та розв'язувати конфліктні ситуації. Використання ситуативно-рольових вправ на уроках для учнів 3-4 класів дозволяє досягти більшого рівня комунікативної компетентності, що є важливою складовою успішного навчання та життя в сучасному суспільстві.

Представлені матеріали не вичерпно висвітлюють цю проблему. Багато її аспектів потребують ретельного дослідження з боку науковців, а можливо, навіть спеціальних досліджень.

Список використаних джерел:

1. Голуб Н. Б. Ситуаційний метод на уроках української мови. *Українська мова і література в школі*. 2013. № 7. С. 18–24.

2. Державний стандарт початкової загальної освіти. 2018. URL: <http://surl.li/siryu> (дата звернення 07.04.2024)
3. Концептуальні засади реформування середньої освіти. Львів, 2016. 34.
4. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології: наук.-метод. посібн. Київ: Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.
5. Типова освітня програма початкової освіти. 2022. Вилучено з <http://surl.li/siryu> (дата звернення 07.04.2024).
6. Ягоднікова В. В. Інтерактивні форми і методи навчання у вищій школі: навч.-метод. посіб. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. 80 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>